

## SXEDIO.GL3

**24.9.1954:** ΤΟ ΑΚΕΛ ΜΕ ΜΑΚΡΟΣΚΕΛΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΟΗΕ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΑΚΟΥ ΛΑΟΥ ΓΙΑ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ ΟΤΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΘΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Το ΑΚΕΛ δεν πήρε μέρος στην τελευταία αποστολή της Εθναρχίας στα Ηνωμένα Έθνη, αλλά αυτό δεν το εμπόδισε να στείλει ένα νέο υπόμνημα, σε όλους τους αντιπροσώπους των Ηνωμένων Εθνών με το οποίο τους ενημέρωνε για την κατάσταση στην Κύπρο και για τις επιδιώξεις του λαού.

Τόνιζε ακόμα ότι αίτημα του κυπριακού λαού ήταν η Ένωση με την Ελλάδα και εξέφραζε την ελπίδα ότι η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών θα συζητούσε το κυπριακό.

Το έγγραφο στάληκε στις **24 Σεπτεμβρίου 1954**, λίγες ημέρες μετά την έναρξη της ενάτης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και πριν ακόμα αναχωρήσουν για τη Νέα Υόρκη ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο Θεμιστοκλής Δέρβης, δήμαρχος Λευκωσίας για ένα πολυήμερο ταξίδι.

Το έγγραφο της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ, στο οποίο γινόταν επίσης αναφορά σε γεγονότα σχετικά με την ελληνικότητα της Κύπρου έχει ως εξής:

Γενικό Γραμματέα και όλα τα μέλη του ΟΗΕ.

Εντιμοί Κύριοι,

Εκφράζοντας τη βαθειά μας ελπίδα, πως η τωρινή σήνοδος της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ θα συζητήσει το Κυπριακό ζήτημα, σας υποβάλλουμε το ακόλουθο υπόμνημα, όπου διερμηνεύεται το δίκαιο αίτημα του κυπριακού λαού για την εθνική του αποκατάσταση, την ένωση του με την μητέρα Ελλάδα, σύμφωνα με την αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών.

Ο λαός της Κύπρου απαιτεί να ενωθεί με το λαό της Ελλάδας, που μαζί του τον συνδέουν ισχυροί και αδιάσπαστοι δεσμοί κοινής εθνικότητας, κοινού πολιτισμού και ιστορίας. Οι δεσμοί του λαού της

Κύπρου με τον άλλο ελληνικό λαό δεν είναι νέοι είναι δεσμό που χρονολογούνται από τρεις χιλιάδες χρόνια και πέραν. Σ όλη αυτή τη μεγάλη χρονική περίοδο ουδέποτε εξασθένησαν οι δεσμοί αυτοί. Πολλοί ξένοι καταχτητές πέρασαν από την Κύπρο, μα στάθηκαν ανίκανοι ν' αλλάξουν τον εθνικό χαρακτήρα του κυπριακού λαού. Οι κύπριοι δεν έλειψαν από την ελληνική Επανάσταση του **1821-27**. Πολέμησαν μαζί με τους άλλους Έλληνες. Κι' από τότε ο κυπριακός λαός ουδέποτε χαλάρωσε τις προσπάθειες του να κερδίσει την ένωση του με την Ελλάδα.

Οι προσπάθειες αυτές έγιναν πιο εντατικές μετά την βρετανική κατοχή της Κύπρου το **1878**. Παρόλη τη μεγάλη αποθάρρυνση οι προσπάθειες αυτές συνεχίστηκαν χωρίς διακοπή, χωρίς να εξασθενήσουν και κατάληξαν στην εξέγερση του **1931**.

Μετά το **1931** καταργήθηκαν όλες οι πολιτικές ελευθερίες και εγκαθιδρύθηκε ένα διχτατορικό καθεστώς που συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

#### Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΧΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Οι Εγγλέζοι κυρίαρχοι δοκιμάζουν συχνά ν' αρνηθούν τον ελληνικό χαρακτήρα του κυπριακού λαού, αποκαλώντας τους κυπρίους "ελληνοφώνους". Ενα κοινό επιχείρημα είναι πως η Κύπρος ουδέποτε αποτέλεσε τμήμα του ελληνικού κράτους και κατά συνέπεια δεν υπάρχει ιστορική δικαιολογία για την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Όλοι αυτοί που προβάλλουν τέτια επιχειρήματα δεν μπορεί παρά να ξαίρουν πως στους κλασσικούς χρόνους δεν υπήρχε ενιαίο ελληνικό κράτος. Η Ελλάδα τότε ήταν μοιρασμένη σε πολλά κράτη, που τ' αποτελούσαν οι διάφορες ελληνικές πόλεις (το κράτος των Αθηνών, της Σπάρτης κτ.λ). Τον ελληνικό χαρακτήρα των τέτιων κρατών στην Κύπρο τον παραδέχονται και τον αναγνωρίζουν όλοι οι σοβαροί μελετητές της κλασσικής αρχαιότητας. Σε κατοπινές περιόδους, η Κύπρος, όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα, ήταν τμήμα της ρωμαϊκής και ύστερα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

Κι οι δυο αυτές αυτοκρατορίες υποτάχτηκαν αργότερα στους Τούρκους. Το πρώτο ελληνικό κράτος που σχηματίστηκε το **1827** ήταν πολύ μικρό. Τα νησιά του Ιονίου πελάγους, η Θεσσαλία, η Μακεδονία, η Ηπειρος, η Δυτική Θράκη και η Κρήτη δεν περιλαμβάνονταν στα σύνορα του ελληνικού κράτους. Όταν τα άλλα ελληνικά νησιά απελευθερώθηκαν, η Κύπρος παραχωρήθηκε από το Σουλτάνο στην Αγγλία, το ότι ο κυπριακός λαός παρά τις προσπάθειες του, προσπάθειες που συνέχιζονταν ενάντια στην καταπίεση και την αποθάρρυνση, δεν μπόρεσε ακόμα να ενιωθε με την Ελλάδα, δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν πειστικό επιχείρημα για τη συνέχιση της εθνικής υποδούλωσης της Κύπρου.

#### Η ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Η αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών που επίσημα τη διακήρυξε ο ΟΗΕ σε πολλές περιπτώσεις παραβιάζεται ωμά στην περίπτωση της Κύπρου. Η Βρετανική Κυβέρνηση, όχι μόνο αρνείται να εφαρμόσει αυτή την αρχή, μα μετατρέπει κιόλας την Κύπρο σε μια ισχυρή στρατιωτική βάση στην Ανατολική Μεσόγειο και τελευταία αποφάσισε να μεταφέρει την έδρα του Βρετανικού αρχηγείου Μέσης Ανατολής στην Κύπρο.

Στις **28 Ιουλίου 1954** ο βρετανός υπουργός των Αποικιών Χένρυ Χόπκινσον, καθορίζοντας την αγγλική πολιτική για την Κύπρο, δήλωσε στη Βουλή των Κοινοτήτων ότι "η κυβέρνηση της Α. Μ. επιθυμεί να ξεκαθαρίσει ακόμα μια φορά το ζήτημα ότι δεν μπορεί να δεχθεί καμιά αλλαγή στην κυριαρχία της Κύπρου". Απαντώντας σ' ένα βουλευτή ο κ. Χένρυ Χόπκινσον δήλωσε ότι "υπάρχει ορισμένες περιοχές στην Κοινοπολιτεία, που εξαιτίας των ιδιαιτέρων συνθηκών τους, δε μπορούν να περιμένουν ποτέ πλήρη ανεξαρτησία" και ότι η Κύπρος είναι μια απ' αυτές τις περιοχές.

Σε κοντινότερα αυτή τη δήλωση, η βρετανική κυβέρνηση ανάγγειλε την απόφαση της "να επιβάλει

σύντομα ένα τροποποιημένο σύνταγμα, που προβλέπει την εγκαθίδρυση νομοθετικού με επίσημα και διοριζόμενα μέλη- που μαζί θ' αποτελούν την πλειοψηφία- και εκλεγόμενα μέλη και για το διορισμό επίσης μερικών ανεπίσημων μελών του νομοθετικού στο εκτελεστικό συμβούλιο ως υπευθύνων για τα διάφορα τμήματα του κυβερνητικού μηχανισμού.

Την ίδια μέρα μεταδίδοντας τη δήλωση της βρετανικής κυβέρνησης από το ραδιοσταθμό της Κύπρου, ο Άγγλος κυβερνήτης είπε, πως το σύνταγμα "προσφέρει την ευκαιρία για εξάσκηση στην τέχνη του κυβερνάν".

Η δήλωση αυτή σχετικά με την πολιτική, που αφορά την Κύπρο, ξεσήκωσε την αγανάκτηση του κυπριακού λαού και δικαιολογημένα καταδικάστηκε ως προβολή ενάντια στους εθνικούς μας πόθους και την αξιοπρέπεια μας.

Ακόμα και μέλη του βρετανικού Κοινοβουλίου αποδοκίμασαν έντονα αυτή τη δήλωση της βρετανικής κυβέρνησης για την Κύπρο.

Ο βουλευτής κ. Ανιουρίν Μπέβαν, σχολιάζοντας τη δήλωση στη Βουλή των Κοινοτήτων, είπε πως "τη δήλωση αυτή αυτή θα την αποδοκιμάσει άγρια ο πληθυσμός της Κύπρου", πως "η δήλωση αυτή ακολουθεί πιστά τα ίχνη της δήλωσης που έκαμε ο υπουργός των Εξωτερικών". Πως "φεύγουμε από την Αίγυπτο, ακριβώς γιατί δεν μας θέλουν εκεί και ότι δεν μπορούμε να μείνουμε ανάμεσα σ' ένα εχθρικό πληθυσμό". Πώς " τώρα εγκαθιδρύουμε το αρχηγείο Μέσης Ανατολής ανάμεσα σ' ένα εχθρικό πληθυσμό, που τον έκανε ακόμα πιο εχθρικό ή ασυνήθιστα ατυχή γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε σήμερα το απόγευμα".

Ο βουλευτής κ. Τομ Ντράιμπεργκ ανάμεσα σ' άλλα δήλωσε και τα ακόλουθα: "Είπα ότι η δήλωση ήταν όπως νομίζω, υποκριτική. Αυτό μου φαίνεται σαν ένας κατάλληλος χαρακτηρισμός, γιατί πραγματικά είναι ολοφάνερο, όταν ένας υπουργός αγγέλλει αυτό που υποτίθεται πως είναι μια μεγάλη πρόοδος στη δημοκρατία, νέο σύνταγμα και τα τέλη, την ίδια

ακριβώς μέρα που αγγέλλεται η αποχώρηση από την Αίγυπτο και ο καθένας ξαίρει ότι η βάση στην Κύπρο θα επεχταθεί σημαντικά και ότι το μόνο που ενδιαφέρει πραγματικά την κυβέρνηση και ους κυβερνητικούς βουλευτές, για την ευημερία του κυπριακού λαού, είναι η εξασφάλιση στην Κύπρο μιας άνετης, φιλήσυχης βάσης, που να λειτουργεί με τη συνεργασία του λαού".

Ο βουλευτής κ. Ρ.Χ. Σ. Κρόσμαν σχολιάζοντας τη δήλωση είπε τα ακόλουθα: "Λέμε στους Κυπρίους όλα είναι για το καλό σας. Σας ξαίρουμε καλύτερα από ό,τι σεις τον εαυτό σας". Υπάρχουν κάπου 10.000 Κύπριοι στην Αγγλία, που έχουν τις δικές της ιδέες γι' αυτό το ζήτημα. Αλλά ξαίρουμε καλύτερα απ' αυτούς. Ακόμα και όταν κάτω από τη μεγάλη επίδραση της μητρόπολης παραμένει ασάλευτη η πεποίθηση τους στο πρόβλημα που τους βασανίζει και εξακολουθούν να θέλουν την ένωση αισθάνονται ότι είναι Έλληνες- ακόμα και τότε τους λέμε "όχι κύριοι, με τον καιρό θα σας διδάξουμε να μην είστε Έλληνες". Και συνεχίζοντας ο κ. Κρόσμαν είπε: "Τι λέμε σήμερα στους κυπρίους; Την ημέρα που γίνεται η αναγγελία για την εκκένωση της Αιγύπτου, λέμε στους κυπρίους ότι η Αγγλία είναι γερή ότι είναι αποφασισμένη να διατηρήσει την κυριαρχία της στην Κύπρο. Αυτό ένα μόνο πράγμα σημαίνει. Μπορώ να πω, ότι το τραγικό στη Μέση Ανατολή είναι πως δεν υπάρχει εκεί χώρα που ο λαός της πήρε τα δίκαια του από τους Αγγλους χωρίς σκοτωμούς. Σε κάθε περίπτωση αντιστεκόμαστε όσο οι λαοί προβάλλουν τις αξιώσεις τους ειρηνικά και υποχωρούμε στο συμβιβασμό, όταν αρχίσουν να ασκούν βία εναντίον μας".

Η βουλευτίνα κ. Λένα Τζιέκερ είπε τα ακόλουθα στη συζήτηση που έγινε στη Βουλή. "Για πολλά χρόνια δεν καταπιαστήκαμε σοβαρά με το ζήτημα της ένωσης. Θάθελα να θυμίσω στη Βουλή τα λόγια Σερ Γουίνστον Τσέρτσιλ, που επισκέφθηκε την Κύπρο όταν ήταν υφυπουργός των Αποικιών. δήλωσε τότε στο Νομοθετικό Συμβούλιο της Κύπρου: "Νομίζω πως είναι φυσικό για τον κυπριακό λαό πούναι ελληνικής καταγωγής να

θεωρεί την ενσωμάτωση του με τη μητέρα πατρίδα του σαν ένα ιδανικό που πρέπει να φυλάει βαθειά στην καρδιά του με αφοσίωση και θέρμη. Ένα τέτιο αίσθημα είναι παράδειγμα της πατριωτικής αφοσίωσης, που τόσο ωραία χαρακτηρίζει το ελληνικό Έθνος".

Αυτό και άλλα σχόλια μελών της βρετανικής Βουλής μιλούν εύγλωττα για το χαρακτήρα και τον σκοπό της δήλωσης που έκανε η βρετανική Κυβέρνηση για την Κύπρο.

#### Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο κυπριακός λαός ανεξάρτητα από πολιτικές ή άλλες διαφορές, καταδίκασε τη δήλωση της βρετανικής κυβέρνησης και διαμαρτυρήθηκε ενάντια στον προκλητικό και προσβλητικό χαρακτήρα αυτή της δήλωσης. Ο κυπριακός λαός διά των οργανώσεων και των εφημερίδων του απόρριψε το προτεινόμενο σύνταγμα και επαναβεβαίωσε την ασάλευτη θέληση του και το δικαίωμα του για άμεση και πλήρη εθνικήν αποκατάσταση απάνω στη βάση της αρχής για την αυτοδιάθεση των λαών. Ο Κυπριακός λαός δεν μπορεί να δεχτεί αυτό ή οποιουδήποτε άλλου τύπου αποικιακό σύνταγμα που δικαιολογημένα το θεωρεί ως κάλυμμα για τη διαίωνιση της βρετανικής αποικιακής κυριαρχίας.

Ο κυπριακός λαός έχει αποκτήσει πολύχρονη και πικρή πείρα γι' αυτά τα ψευδοσυντάγματα των αποικιστών. Λίγα χρόνια μετά τη βρετανική κατοχή, οι Άγγλοι παραχώρησαν στην Κύπρο ένα σύνταγμα που κι' αυτό τότε παρουσιάστηκε σαν "πρώτο βήμα" και σαν μέσο που θα δίδασκε το λαό στη "τέχνη του κυβερνάν". Το σύνταγμα τούτο έζησε για σαράντα σχεδόν χρόνια και όταν κάποτε η κυβέρνηση ητιτήθηκε απάνω σ' ένα νομοσχέδιο σχετικά με τους τελωνειακούς δασμούς, ο βρετανός κυβερνήτης θέσπιζε το καταψηφισμένο νομοσχέδιο με νόμο με "Διάταγμα εν Συμβουλίω". Τελικά το σύνταγμα καταργήθηκε το **1931** και εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο ένα διχτατορικό καθεστώς που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Η πείρα διδάσκει τον κυπριακό λαό, πως αυτά τα αποικιακά συντάγματα

λειτουργούν όσο καιρό εξυπηρετούν τα συμφέροντα της ξένης κυρίαρχης δύναμης. Όταν όμως ο λαός διά των εκλεγμένων αντιπροσώπων του δοκιμάσει να εξυπηρετήσει τα δικά του συμφέροντα, το σύνταγμα καταργείται και η σιδερένια εξουσία του δεσποτισμού επιβάλλεται απάνω στο λαό. Κι' αυτό δεν είναι μονάχα του κυπριακού λαού η πείρα, αλλά και όλων των άλλων αποικιακών λαών.

Η περίπτωση της Βρετανικής Γουιάνας είναι το πιο πρόσφατο κλασσικό παράδειγμα που φανερώνει πέρα από κάθε έστω και σκιάν αμφιβολίας την ορθότητα του συμπεράσματος που έβγαλε ο κυπριακός λαός για τα συντάγματα που παραχωρούνται μέσα στα πλαίσια της ξενικής κυριαρχίας. Κατά συνέπεια ο κυπριακός λαός απορρίπτει οποιοδήποτε σύνταγμα και επιμένει στο δικαίωμα του για πλήρη εθνική αποκατάσταση με την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Σήμερα η Αγγλία κάνει την Κύπρο μια ισχυρή πολεμική βάση. Οι βρετανικές στρατιωτικές αρχές έχουν κάνει κατάσχεση πάνω από **82.000** στρέμματα γης και χτίζουν στρατιωτικές επισταθμίσεις, αεροδρόμια και άλλες στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Η έδρα του βρετανικού στρατηγείου Μέσης Ανατολής μεταφέρεται την Κύπρο και όταν τα στρατιωτικά έργα συμπληρωθούν, οι περισσότερες βρετανικές στρατιωτικές δυνάμεις που βρίσκονται τώρα στο Σουέζ θα μεταφερθούν στην Κύπρο.

Όλα αυτά αποτελούν θανάσιμο κίνδυνο για τον κυπριακό λαό. Γη που τόσο απαραίτητη είναι για τους αγρότες της Κύπρου στην παραγωγή τροφίμων, κατάσχεται παρά τις έντονες διαμαρτυρίες τους και χρησιμοποιείται για στρατιωτικούς σκοπούς. Ο βιοτικός τιμάριθμος ανεβαίνει σε ύψη εξαιτίας των μη παραγωγικών στρατιωτικών εσόδων και το βιοτικό επίπεδο του λαού πέφτει με γοργό ρυθμό. Αυτά είναι οι άμεσες συνέπειες της κυβερνητικής πολιτικής για τη μετατροπή της Κύπρου σε στρατιωτική βάση.

Ωστόσο η κατάσταση αυτή εγκυμονεί πολύ πιο μεγάλα κακά για τον κυπριακό λαό, γιατί ένας τρομαχτικός θανάσιμος κίνδυνος κρέμεται απάνω

στον κυπριακό λαό, ο κίνδυνος να εξαφανιστεί σ' ένα νέο πόλεμο, με ατομικά όπλα. Ο κίνδυνος αυτός υπογραμμίστηκε στην πρόσφατη συζήτηση στη Βουλή των κοινοτήτων γύρω από τη δήλωση της βρετανικής κυβέρνησης σχετικά με το μέλλον της Κύπρου. Ο βουλευτής ταγματάρχης Λεγκ Μπούρκε λ.χ. δήλωσε τα ακόλουθα: "Είμαι απόλυτα βέβαιος, ότι αν τα επιχειρήματα που προβάλλουμε για την αποχώρησή μας από την Αίγυπτο σχετίζονται με την υδρογονική βόμβα, εφαρμόζονται και για την Κύπρο, τότε η θέση της Κύπρου είναι πράγματι τρομαχτική". Και ο κ. Κρόσμαν στην ίδια συζήτηση τόνισε τα ακόλουθα: "Αρνούμαστε αυτό το δικαίωμα της εκλογή στους κυπρίους, γιατί θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε την Κύπρο σαν έδρα του αρχηγείου της Μέσης Ανατολής, σε αντικατάσταση της διώρυγας του Σουέζ. Ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι η υδρογονοβόμβα θα μπορούσε να καταστρέψει τη βάση του Σούεζ. Και όμως τώρα προτείνουμε να φορτώσουμε στον κυπριακό λαό τους κινδύνους που σηκώνουμε από την Αίγυπτο. Προειδοποιώ τη Βουλή ότι αυτό θα οδηγήσει σε ανωμαλίες".

Ο Κυπριακός λαός τρομάζει και είναι αγανακτισμένος μπροστά στον τρομερό κίνδυνο που το απειλεί να εξαφανιστεί σ' ένα νέο πόλεμο και διαδηλώνει τη διαμαρτυρία του με όλες τις δυνάμεις που διαθέτει. Ο κυπριακός λαός είναι ένας φιλειρηνικός λαός. Μισά τον πόλεμο και είναι αφοσιωμένος με πάθος στην ειρήνη. Διαδηλώνει την έντονη αντίθεση του στην προσπάθεια να μετατραπεί η ωραία νήσος του σε πολεμική βάση και απαιτεί την αποστρατικοποίηση του τόπου του. Ο κυπριακός λαός δεν έχει καμιά διαφορά με τους λαούς της Μέσης Ανατολής ή τους λαούς οποιασδήποτε άλλης χώρας. Θέλει και είναι αποφασισμένος να ζήσει ειρηνικά και να κερδίσει την εθνική του απελευθέρωση.

Ζητώντας την ένωση του με την Ελλάδα ο Κυπριακός λαός ουδέποτε θα δεχτεί οποιαδήποτε συναλλαγή γύρω από τους εθνικούς του πόθους. Ο κυπριακός λαός ζητά την ένωση

του με την Ελλάδα, χωρίς όρους ή παραχωρήσεις, σ' οποιαδήποτε ξένη δύναμη, Ιδιαίτερα εναντιώνεται στην εγκαθίδρυση στρατιωτικών βάσεων εκ μέρους της Αγγλίας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας. Ο κυπριακός λαός διαμαρτύρεται έντονα ενάντια στην εγκαθίδρυση βρετανικών ή αμερικανικών στρατιωτικών βάσεων στην Κύπρο και ενάντια στην απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης να μεταφέρει την έδρα του βρετανικού στρατηγείου Μέσης Ανατολής στην Κύπρο και ζητά την αποστρατικοποίηση της νήσου. Οι εθνικοί πόθοι του λαού δεν πρέπει να αποτελέσουν πρόσχημα για να χρησιμοποιηθεί η Κύπρος στην προώθηση των πολιτικών ή στρατιωτικών συμφερόντων ξένων χωρών. Μια τέτια ταχτική αποτελεί ουσιαστικά άρνηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης. Η χώρα που χτίζει βάσεις στην πραγματικότητα διατηρεί το δικαίωμα να καθορίζει το μέλλον της Κύπρου, ενώ η Κύπρος διατηρεί τη σκιά της εθνικής απελευθέρωσης. Η εγκαθίδρυση στρατιωτικών βάσεων που συνεχίζεται τώρα με επιταχυνόμενο ρυθμό δημιουργεί σοβαρή απειλή για την ασφάλεια του κυπριακού λαού και γίνεται ενάντια στα φιλειρηνικά του αισθήματα.

#### ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ

Ενα παράδειγμα της "τέχνης του κυβερνάν" που οι βρετανικές αρχές εφαρμόζουν στην Κύπρο και το οποίο, όπως διακηρύττουν επιθυμούν να το διδάξουν στον κυπριακό λαό είναι η δήλωση που έγινε από το γενικό εισαγγελέα τέσσερις μέρες μετά τη δήλωση για την πολιτική της βρετανικής κυβέρνησης στην Κύπρο, που έγινε στη βρετανική Βουλή.

Η δήλωση του γενικού εισαγγελέα της Κύπρου της **2 Αυγούστου 1954** που πρέπει να είχε

προετοιμαστεί σχεδόν την ίδια στιγμή που έγινε στη βρετανική Βουλή η δήλωση για την πολιτική της κυβέρνησης στο κυπριακό, γιατί ήταν τυπωμένη και κυκλοφόρησε σε χιλιάδες αντίτυπα τέσσερις μέρες αργότερα έχει ως εξής:

"Εις το μέλλον η επίκρισις της κυβερνητικής πολιτικής δεν πρέπει να εισέρχεται εις την στασιαστικήν σφαίραν. Πρέπει να καταστήσω γνωστόν προς πάντας και ότι ο σημερινός μας νόμος αναφρόμενος εις τη στάσιν θα εφαρμόζεται από τούδε και εις το εξής αυστηρώς και ότι η στασιαστική συνωμοσία, δημοσιεύσεις (προφορικά ή γραπταί) και οραταί παραστάσεις γενόμεναι με στασιαστικήν πρόθεσιν (περιαλαμβανομένης της προθέσεως όπως επενχθή αλλαγή εις την κυριαρχίαν της νήσου) θα διώκονται ποινικώς.

Δυνάμει του άρθρου **47** του Ποινικού Κώδικος (κεφ.13) στασιαστική πρόθεσις είναι πρόθεσις, μεταξύ άλλων, όπως δημιουργηθή μίσος ή περιφρόνησις ή προκληθή δυσμένεια ή δυσαρέσκεια, κατά του προσώπου της Αυτής Μεγαλειότητος ή της Κυβερνήσεως της Αυτής Μεγαλειότητος εις το Ηνωμένον Βασίλειον ή κατά της κυβερνήσεως της αποικίας ή να δημιουργηθή δυσμένεια ή δυσαρέσκεια μεταξύ των υπηκόων της Αυτής Μεγαλειότητος και των κατοίκων της αποικίας ή να προαχθούν αισθήματα έχθρας μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων ή τάξεων του πληθυσμού της αποικίας. Πρόθεσις, όπως επενεχθή μεταβολή εις την επί της Κύπρου κυριαρχίαν είναι επίσης στασιαστική πρόθεσις δυνάμει του άρθρου τούτου.

Πρόσωπον διωχθέν διά στασιαστικήν πρόθεσιν υπόκειται εις φυλάκισιν πέντε ετών (άρθρον **46** του Ποινικού Κώδικος) οιονδήποτε σώμα προσώπων, το οποίον κατέχει ή δρα εις αξίωμα παρανόμου συνδέσμου υπόκειται εις φυλάκισιν πέντε ετών και οιονδήποτε μέλος τοιούτου συνδέσμου ή πρόσωπον το οποίον παρίσταται εις συνεδρίαν τοιούτου συνδέσμου υπόκειται σε φυλάκιση δύο ετών (άρθρο **54 (1)** και **(3)** του Ποινικού Κώδικος.

Εφημερίς εις την οποίαν δημοσιεύεται

στασιαστικός λίβελλος διά τον οποίον πρόσωπον έχει καταδικασθή, δύναται να ανασταλή υπό του δικαστηρίου διά περίοδον μη υπερβαίνουσαν τα τρία έτη. Εις τον ιδιοκτήτην της δυνατόν να απαγορευθή να συντάσση ή εκδίδη διαρκούσης της ιδίας περιλοδου οιανδήποτε εφημερίδα και δυνατόν να εκδοθή διάταγμα όπως το τυπογραφείον μη χρησιμοποιείται διαρκούσης της ιδίας περιόδου καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον, εκτός ως προνοείται εις το διάταγμα (ο περί τύπου Νόμος (κεφ.136)- άρθρον 11 (1)).

Ενα παράδειγμα των προνοιών του τρομερού δικτατορικού αυτού νόμου είναι και το ότι ο καθένας που φωνάζει ή γράφει το σύνθημα ΕΝΩΣΗ υπόκειται σε πέντε χρόνια φυλάκιση.

Ο νόμος αυτός βρισκόταν σε ισχύ στη διάρκεια των τελευταίων είκοσι χρόνων, μα ως τώρα δεν εφαρμοζόταν. Κι' όμως δεν υπήρχε κανένας λόγος να τεθεί σε ισχύ. Κι' αυτοί ακόμα οι βρετανοί δημοσιογράφοι που επισκέφθηκαν την Κύπρο αμέσως μετά τη δήλωση του γενικού εισαγγελέα, αναγκάστηκαν να παραδεχθούν ότι όλα ήταν ήσυχα και ειρηνικά στη νήσο, ως γεγονός οι δημοσιογράφοι αυτοί ρώτησαν γιατί δεν υπήρχαν "ταραχές".

Η ανεδαφικότητα των δικτατοριών όμως τέτοιου είδους που δεν επέτρεπε ποτέ να εφαρμοστούν, αλλά να καταργηθούν από πολλού, αντιμετώπισε τις ομόφωνες διαμαρτυρίες του λαού. Όλες οι ελληνικές εφημερίδες της Κύπρου ανέστειλαν την έκδοση τους για μια βδομάδα. Όλοι οι εκλεγμένοι Έλληνες δήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι σε συνεδρίαση τους καταδίκασαν τα καταπιεστικά αυτά κυβερνητικά μέτρα. Στις 12 Αυγούστου έγινε σ' όλη τη νήσο Παγκύπρια απεργία διαμαρτυρίας και στάση εργασίας. Εργάτες, αγρότες, καταστηματάρχες και διανοούμενοι σταμάτησαν τη δουλειά τους σ' ένδειξη διαμαρτυρίας. Αυτή ήταν η μεγαλύτερη απεργία διαμαρτυρίας που έγινε ποτέ στην Κύπρο. Όλα βρίσκονταν σε ακινησία.

Στις 22 Αυγούστου οργανώθηκε Παγκύπριο Συλλαλητήριο, στο οποίο πήραν μέρος πάνω από

πενήντα χιλιάδες λαού. Ο λαός διαμαρτυρήθηκε έντονα κατά της επαναφοράς σε ισχύ των δικτατορικών αυτών μέτρων, απαίτησε την άμεση κατάργησή τους και επανέλαβε την αποφασιστικότητα του να συνεχίσει τον ειρηνικό μαζικό του αγώνα για την εθνική λευτεριά.

Κι' αυτές ακόμα οι βρετανικές εφημερίδες καταδίκασαν τα μέτρα που πήρε η βρετανική Κυβέρνηση στην Κύπρο.

Είναι ολοφάνερο ότι ο δικτατορικός αυτός νόμος είναι ολότελα αντίθετος με την ουσία της Παγκόσμιας Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιμάτων που παραβιάζει ιδιαίτερα το άρθρο 19 της Διακήρυξης που λέγει: "Ο καθένας έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία της έκφρασης γνώμων χωρίς την επέμβαση άλλων και την εξασφάλιση, αποδοχή και μετάδοση πληροφοριών και ιδεών με κάθε μέσο, χωρίς εμπόδια".

Αυτή, όμως, δεν είναι η μοναδική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από μέρους της βρετανικής κυβέρνησης στην Κύπρο. Η Κυπριακή νομοθεσία είναι γιομάτη με δικτατορικούς νόμους και διατάγματα που παραβιάζουν τα στοιχειώδη δικαιώματα του ανθρώπου, θα μπορούσαμε να παραθέσουμε μερικά παραδείγματα.

**1. ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΖΕΙ ΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΝ:** Ο νόμος αυτός καθορίζει ότι "συγκέντρωση" σημαίνει κάθε γιορτασμό, τελετή ή οποιαδήποτε άλλη δημοσία συνάθροιση, που δεν είναι συνεδρίαση ή παρέλαση ή θρησκευτική τελετή σε εκκλησία ή τζαμί και που περιλαμβάνει οποιαδήποτε θεατρική ή κινηματογραφική παράσταση.

"Συνεδρίαση" σημαίνει:

(α). Συγκέντρωση πέντε ή περισσότερων προσώπων που γίνεται με σκοπό ν' ακούσουν ομιλία ή συζήτηση γύρω από ζήτημα πολιτικού ενδιαφέροντος.

(β). Αθλητική συνάντηση, στην οποία το κοινό

γίνεται δεκτό.

"Παρέλαση" σημαίνει δεκαπέντε ή περισσότερα πρόσωπα, που προχωρούν μαζί ή συγκεντρώνονται με σκοπό να προχωρήσουν μαζί από ένα μέρος σε άλλο, είτε στην πραγματικότητα κινούνται ή όχι και είτε τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι οργανωμένα σ'οποιοδήποτε σχηματισμό.

Κανένα πρόσωπο δε μπορεί να οργανώνει ή να πάρει μέρος σ'οποιοδήποτε (α) παρέλαση σ' οποιοδήποτε δημόσιο δρόμο ή τόπο (εκτός από παρέλαση για γάμο, κηδεία ή περιτομή) ή (β) συνεδρίαση, χωρίς τη γραπτή άδεια του διοικητή σε τρόπο που προνοείται πιο κάτω.

Ο διοικητής θα μπορεί να παραχωρήσει γραπτή άδεια για τη συγκρότηση παρέλασης ή συνεδρίασης ή θα μπορεί ν' αρνηθεί να την παραχωρήσει ή θα μπορεί να την παραχωρήσει υπό τέτοιους όρους που ο ίδιος νομίζει κατάλληλους.

Οποιοδήποτε πρόσωπο (α) που είναι ένοχο για παρέλαση αυτού του νόμου ή (β) που δεν προσαρμόζεται ή παραβαίνει οποιουδήποτε όρους ή πρόνοιες οποιασδήποτε άδειας ή διατάγματος που εκδίδει σύμφωνα με το νόμο αυτό, θα καταδικάζεται σε φυλάκιση ότι πέραν των έξι μηνών ή σε πρόστιμο πενήντα λιρών ή και στις δύο ποινές χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οποιοδήποτε ποσό που πληρώθηκε ως εγγύηση ή ασφάλεια απο ή εκ μέρους τέτιου προσώπου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 (5).

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 1950 δεν έχει δοθεί άδεια για την οργάνωση συγκενρώσεων για το εθνικό ζήτημα και ότι συχνά απαγορεύονται συνενώσεις για τα οικονομικά και άλλα προβλήματα. Μα και όταν εκδίδεται άδεια για την οργάνωση συγκέντρωσης, οι όροι της άδειας προνοούν ότι η αστυνομία έχει το δικαίωμα να διακόψει κάθε ομοιλητή που οι παρατηρήσεις του κατά τη γνώμη της αστυνομίας αποσκοπούν στη διεύρυνση της συζήτησης. Η αστυνομία έχει επίσης το δικαίωμα σαν θέλει να τερματίσει τις εργασίες της συγκέντρωσης.

Οι ίδιοι αυτοί όροι περιλαμβάνονταν

τελευταία σε άδει που εκδόθηκε για συγκέντρωση, στην οποία ο Αγγλος βουλευτής κ. Τομ Ντράϊμπεργκ, θα ήταν ένας από τους ομιλητές. Όταν ο κ. Ντράϊμπεργκ πληροφορήθηκε τους όρους αυτούς εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση.

"Είναι με λύπη μου που υποχρεώνομαι ν' αποσυρθώ απ' την ενεργό συμμετοχή στη διάσκεψη που κλήθηκε από το δήμαρχο Λευκωσίας το Σάββατο. Άδεια γι' αυτή τη συνδιάσκεψη εκδόθηκε με τον όρο ότι θα παρευρίσκονταν αστυνομικοί που θα μπορούσαν να διακόπτουν κάθε ομιλητή του οποίου οι παρατηρήσεις θα τους φαίνονταν ότι τείνουν να επεκτείνουν τη συζήτηση. Βέβαια, δε μπορώ να δεχθώ τέτοιον όρον και μ' αυτό τον τρόπο να φαίνεται ότι συγκατατίθεμαι σ' ένα τόσο αυθάδη και τυραννικό τύπο λογοκρισίας.

"Είναι πάντοτε επιθυμητό, όπως οι ομιλίες σχετίζονται με το θέμα. Αλλά τούτο είναι καθήκον του προέδρου μιας συνεδρίας να το εξασφαλίσει. Εκτιμώ πολύ τους κυπρίους αστυνομικούς που είναι καλά γνωστοί για τη νομιμοφροσύνη τους προς τους εργοδότες τους. Αλλά δε φαίνεται ότι μπορούν να έχουν τη λογική, τη διαλεκτική και τους κανονισμούς της συζήτησης, ολόπλευρη ειδίκευση, που μόνο αυτή καθιστά ικανό έναν άνθρωπο να διακόπτει ένα ομιλητή και να τον καλεί σε τάξη.

"Έχω πληροφορηθεί ότι αυτός ο όρος είναι συνηθισμένος στην Κύπρο, παρ' όλο που όπως κι ανελεύθερες πρόνοιες του νόμου δεν εφαρμόζονται πάντοτε. Αυτό φανερώνει πόσο η Κυβέρνηση της αποικίας αυτής προχώρησε προς τη δικτατορία, που μοιάζει σ' ορισμένα ουσιώδη σημεία με το φασισμό. Ένα κράτος του οποίου οι πολίτες μπορούν να μιλήσουν δημόσια, μόνον όταν τους επιτρέπει η αστυνομία, με τους αστυνομικούς να τους παρακολοθούν να παίρνουν σημειώσεις και να τους ελέγχουν στο μέσο της ομιλίας τους, να εκφράζουν απόψεις που δεν αρέσουν στους επισήμους αντιπροσώπους της κυρίαρχης δύναμης, είναι καθαρά αστυνομικό κράτος".

Φρονούμε πως ο βρετανός βουλευτής συνόψισε το όλο ζήτημα πολύ ορθά. Ο δικτατορικός νόμος για τις συγκεντρώσεις, συνεδριάσεις και παρελάσεις που βρίσκεται σε ισχύ στην Κύπρο, αποτελεί ωμή παραβίαση του άρθρου 20 της Παγκόσμιας Διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

## 2. ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ.

Ο νόμος διαλαμβάνει τα εξής: "Ο Πρόεδρος ενός Επαρχιακού Δικαστηρίου, όταν έχει μπροστά του μια ένορκo δήλωση ότι στην περιοχή της δικαιοδοσίας του υπάρχει οποιοδήποτε πρόσωπο,

α) του οποίου οι εκφράσεις, τα δημοσιεύματα ή η διαγωγή πιθανόν να διαταράξουν τη δημόσια ησυχία ή να παρεμποδίσουν την καλή διακυβέρνηση της Αποικίας,

β) το οποίο (πρόσωπο) βρέθηκε σε οποιοδήποτε μέρος, δημόσιο ή ιδιωτικό κάτω από τέτοιες συνθήκες, που να ικανοποιούν τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου ότι το πρόσωπο τούτο επρόκειτο να διαπράξει ή να βοηθήσει στη διάπραξη ενός εγκλήματος,

γ) το οποίο (πρόσωπο) είναι τόσο επικίνδυνο ώστε, με το να αφήνεται ελεύθερο αποτελεί κίνδυνο για την κοινότητα μπορεί (ο πρόεδρος του Δικαστηρίου) να εκδώσει κλητήριο ένταλμα και να καλεί το τέτιο πρόσωπο να παρουσιαστεί μπροστά του για να δώσει λόγο γιατί δεν πρέπει να δεσμευτεί με εγγύηση ότι θα διατηρήσει την ησυχία ότι θα τηρήσει καλή διαγωγή ή ότι θ'αποφεύγει εκφράσεις, δημοσιεύματα ή ενέργειες ή άλλες πράξεις του χαρακτήρα που αναφέρεται πιο πάνω".

Ο Νόμος αυτός προνοεί ότι ένα πρόσωπο που μπαίνει υπό αστυνομική επίβλεψη οφείλει να διαμένει μέσα στα όρια οποιασδήποτε επαρχίας πόλης ή χωριού της Κύπρου, ότι οφείλει πάντα να πληροφορεί την αστυνομία για το σπίτι ή το μέρος στο οποίο κατοικεί, ότι οφείλει όταν κληθεί από την αστυνομία

της επαρχίας ή της πόλης ή του χωριού στο οποίο κατοικεί από τη μια ώρα μετά τη δύση του ήλιου μέχρι την ανατολή του ήλιου και ότι η αστυνομία μπορεί να τον επισκέπτεται στην κατοικία του οποιαδήποτε ώρα.

Ο Νόμος αυτός αποτελεί ωμή παραβίαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και ιδιαίτερα των άρθρων **9** και **13** της διεθνούς διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το ότι ανακατώνονται σ' αυτό το νόμο αναφορές σε κλέφτες κτλ. δεν αλλοιώνει την ουσία των προνοιών του που εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε πρόσωπο του οποίου οι εκφράσεις ή τα δημοσιεύματα πολιτικά δεν αρέσουν στις αρχές.

### **3. Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ**

Ο Νόμος αυτός παρέχει διχτατορικές εξουσίες στον κυβερνήτη. Το άρθρο **13** αυτού του Νόμου δίνει στον κυβερνήτη το δικαίωμα να απολύει από τη θέση του οποιοδήποτε δάσκαλο, αν κατά τη γνώμη του η διαγωγή αυτού του δασκάλου είναι τέτοια που να θεωρείται βλαβερή στη θρησκεία, την παιδεία, την κοινωνική τάξη ή διακυβέρνηση της Αποικίας. Πολλοί δάσκαλοι απολύθηκαν είτε γιατί είχαν εκφράσει απόψεις απάνω στο σχολικό πρόγραμμα ή για πολιτικούς λόγους.

Όλοι οι δάσκαλοι διορίζονται από την κυβέρνηση όπως και όλες οι σχολικές επιτροπές για την παιδεία.

Όλα όσα σχετίζονται με τη στοιχειώδη παιδεία ελέγχονται από την Κυβέρνηση. Η ελληνική ιστορία δε διδάσκεται όπως πρέπει στα σχολεία της στοιχειώδους παιδείας και ολόκληρο το πρόγραμμα καθορίζεται τελεσίδικα από την Κυβέρνηση.

Η Κυβέρνηση ελέγχει επίσης σε μεγάλο βαθμό τη μέση παιδεία. Το άρθρο **14 (1)** του Νόμου για τη Μέση Παιδεία παρέχει εξουσίες στο διευθυντή της Παιδείας να απαγορεύει τη χρήση οποιουδήποτε στασιαστικού, ανήθικου ή βλαβερού βιβλίου σε σχολεία μέσης παιδείας. Το άρθρο **15** του ίδιου νόμου δίνει εξουσίες στον κυβερνήτη να διαλύει οποιοδήποτε σχολείο μέσης παιδείας και το άρθρο **22**

δίνει στον κυβερνήτη εξουσίες να παύει οποιοδήποτε καθηγητή σχολείου μέσης παιδείας. Όλοι οι καθοδηγητές των σχολείων μέσης παιδείας οφείλουν πρώτα ν' αποκτήσουν άδεια από την Κυβέρνηση για να μπορέσουν να ασκήσουν επάγγελμα τους σε οποιοδήποτε σχολείο μέσης παιδείας στην Κύπρο.

Ουσιαστικά η κυπριακή παιδεία ελέγχει ολοκληρωτικά από την κυβέρνηση και χρησιμοποιείται για την προώθηση των πολιτικών και άλλων συμφερόντων της κυρίαρχης δύναμης.

Η στοιχειώδης παιδεία δεν είναι υποχρεωτική στην Κύπρο.

Οι νόμοι για την παιδεία που ισχύουν στη Κύπρο αποτελούν παραβίαση του άρθρου 26 της Διεθνούς Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

#### 4. ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

Ο Νόμος αυτός προνοεί πως για να μπορέσει οποιοδήποτε πρόσωπο να εκδώσει εφημερίδα οφείλει πρώτα να υποβάλει στον Αποικιακό Γραμματέα μιαν ένορκο δήλωση που πρέπει να την κάμνει μπροστά σ' ένα δικαστή και δεύτερο να καταθέσει εγγύηση 500 λιρών με ένα ή περισσότερους εγγυητές ή οποιαδήποτε άλλη ασφάλεια που να ικανοποιεί τον Αποικιακό Γραμματέα, με τον όρο ότι ο ιδιοκτήτης της εφημερίδος θα πληρώνει στην Αυτής Μεγαλειότητα οποιοδήποτε πρόστιμο που θα του επιβαλλόταν ύστερα από μια καταδίκη γιατί εκτύπωσε ή δημοσίευσε ή έγινε αιτία να εκτυπωθεί ή δημοσιευτεί στασιαστικός ή άλλος λίβελλος και ακόμα ότι θα πληρώνει οποιαδήποτε αποζημίωση και έξοδα σε περίπτωση που θα καταδικαστεί για λίβελλο εναντίον οποιουδήποτε παραπονούμενου και τέλος όλα τα άλλα πρόστιμα που θα του επιβάλλονταν σύμφωνα με το νόμο τούτο.

Αυτά είναι μονάδα λίγα παραδείγματα για το πως η βρετανική κυβέρνηση στην Κύπρο παραβιάζει την Παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εκτός όμως από τα πιο πάνω παραδείγματα υπάρχουν και οι ανελεύθεροι νόμοι που σχετίζονται με τις συντεχνίες τις λέσχες, ή τις συνεργατικές και

πολλοί άλλοι τέτιοι νόμοι που όλοι παραβιάζουν τα στοιχειώδη δικαιώματα του ανθρώπου.

Βρετανικοί κύκλοι στην Κύπρο προβάλλουν συχνά τον ισχυρισμό- ένα ισχυρισμό που υπάρχει και στη δήλωση της βρετανικής κυβέρνησης για την Κύπρο- πως η βρετανική διοίκηση έφερε "αρεκτιή ευημερία" στην Κύπρο. Οι ίδιοι αυτοί κύκλοι ισχυρίζονται πως οι συνθήκες στην Κύπρο, σ' αντίθεση με τις συνθήκες στην Ελλάδα, είναι πολύ ικανοποιητικές και ότι ο κυπριακός λαός θα έχει να χάσει πολλά αν ενωθεί με την Ελλάδα. Πρέπει να δηλωθεί ότι ο κυπριακός λαός ποθεί την ένωση του με την Ελλάδα, και είναι υπόθεση που αφορά το λαό της Κύπρου και της Ελλάδας το ζήτημα το οποίο επιθυμούν να ζήσουν μακριά από καθε ξένην επέμβαση. Ο Κυπριακός λαός θέλει να μοιραστεί την τύχη του υπόλοιπου ελληνικού λαού και να παλαίψει μαζί του για ένα καλύτερο μέλλον.

Ωστόσο είναι ανάγκη να δούμε πόσο αξίζει ο ισχυρισμός ότι οι συνθήκες στην Κύπρο είναι ικανοποιητικές.

Αυτές οι ίδιες οι κυβερνητικές στατιστικές φανερώνουν ότι η ολική παραγωγή καθώς και η παραγωγικότητα της γης, έμειναν βασικά στάσιμες από το τέλος του 19ου αιώνα κι εδώ. έκτοτε ο πληθυσμός της Κύπρου τριπλασιάστηκε κι έτσι η Κύπρος είναι υποχρεωμένη να εισαγάγει σιτάρι, γάλα, κρέας και άλλα είδη διατροφής σε μεγάλες ποσότητες. Ταυτόχρονα η διάθεση αγροτικών προϊόντων- αμπελουργικά προϊόντα και πατάτες- που παράγονται σε μεγάλες ποσότητες και αφήνουν σημαντικά πλεονάσματα για εξαγωγή, γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη. Χρόνο με χρόνο, παρουσιάζεται ένα δυσμενές εμπορικό ισοζύγιο που ανέρχεται σε πολλά εκατομμύρια λίρες. Τα κυριότερα είδη εξαγωγής είναι τα μεταλλεύματα, αλλά ο κυπριακός λαός ελάχιστα ωφελείται από τέτιες εξαγωγές. Τα μεροκάματα και οι μισθοί των εργατών και υπαλλήλων που ασχολούνται στις μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόλις καλύπτουν το

**10%** της αξίας των εξαγομένων μεταλλευμάτων, ενώ το καθαρό κέρδος των ξένων μεταλλευτικών εταιρειών, που ανέρχεται σε τέσσερα εκατομμύρια λίρες στερλίνες το χρόνο μεταφέρεται έξω από την Κύπρο.

Η βιομηχανία είναι υπερβολικά καθυστερημένη και οι νέοι δύσκολα εξασφαλίζουν εργασία. Πάνω από **3.000** νέοι και νέες μεταναστεύουν στο εξωτερικό κάθε χρόνο για να βρουν δουλειά. Τα έξοδα για το στρατιωτικά έργα και η συνεχιζόμενη μεταφορά στρατιωτικών δυνάμεων στην Κύπρο σε μεγάλους αριθμούς, έχουν ως αποτέλεσμα τον πληθωρισμό και την άνοδο του τιμαρίθμου της ζωής. Το πρόβλημα της στέγης είναι κιόλας τρομερά οξύ και η κατάσταση ολοένα και χειροτερεύει εξαιτίας των στρατιωτικών προετοιμασιών. Η μάζα η πληθυσμού οικονομικά είναι χρωκοπημένη. Τα ενυπόθηκα χρέη ξεπέρασαν τα **8.000.000** λίρες. Η φορολογία είναι πολύ βαρεία και η κυβέρνηση χρησιμοποιεί τα πλεονάσματα του προϋπολογισμού και άλλα έσοδα- που τώρα ανέρχονται σε **17.000.000** περίπου- για ν' αγοράζει χρεόγραφα και μετοχές από χώρες της αυτοκρατορίας. Έτσι τα χρήματα της Κύπρου που μαζεύονται από τη φορολογία χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση της βρετανικής αυτοκρατορίας. Στην Κύπρο δεν υπάρχουν κοινωνικές ασφαλίσεις και οι υγειονομικές υπηρεσίες είναι ανεπαρκείς. Το δικαίωμα των εργατών για οργάνωση παραβιάζει καθημερινά με τη αδιαφορία της Κυβέρνησης.

Αυτή με λίγα λόγια είναι η πολυ διαφημιζόμενη "ευημερία" στην Κύπρο κάτω από τη βρετανική διακυβέρνηση.

#### ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ Η ΜΟΝΗ ΛΥΣΗ

Ενώ διαμαρτυρόμαστε έντονα για τα καταπιεστικά μέτρα της Κυβέρνησης και για την καταστρεπτική οικονομική της πολιτική, θέλουμε να το ξεκαθαρίσουμε ολότελα, πως ο κυπριακός λαός απορρίπτει αποφασιστικά οποιαδήποτε προσφορά συντάγματος, έστω και αν αυτό είναι σύνταγμα

αυτοκυβέρνησης. Ο Κυπριακός λαός όπως και οι λαοί άλλων αποικιών, έχουν πολύ πικρή πείρα για τη λειτουργία τέτοιων συνταγμάτων μέσα στα πλαίσια ξένης κυριαρχίας. Αυτά τα λεγόμενα συντάγματα λειτουργούν μονάχα όσο βρίσκονται εθελόδουλοι πολιτικοί και νευρόσπαστα που προδίνουν το λαό και υπηρετούν τα συμφέροντα του ξένου κυρίαρχου. Ο κυπριακός λαός δε ζητά κανενός είδους σύνταγμα μέσα στα πλαίσια της βρετανικής αυτοκρατορίας, Ο κυπριακός λαός θέλει να ενωθεί με την Ελλάδα χωρίς όρους ή παραχωρήσεις σ' οποιαδήποτε ξένη δύναμη και ζητά την αποστρατικοποίηση της χώρας του, με βάση την αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών. Ο κυπριακός λαός εξέφρασε την ανέκκλητη απόφαση του στο δημοψήφισμα του **1950**, όταν πάνω από **95%** του ελληνικού πληθυσμού ψήφισα και ομόφωνα εκδηλώθηκαν υπέρ της ένωσης με την Ελλάδα. Η βρετανική κυβέρνηση αρνείται ν' αναγνωρίσει την εγκυρότητα αυτού του δημοψηφίσματος, σ' αυτό όμως μπορούμε να πούμε, ως διεξαχθεί ένα τέτιο δημοψήφισμα κάτω από την εποπτεία του ΟΗΕ. Με την άρνηση της ν' ακούσει τη φωνή του κυπριακού λαού, η βρετανική κυβέρνηση παραβιάζει τις επανειλημμένες διακηρύξεις δικών της εκπροσώπων.

Οι επίσημοι βρετανικοί κύκλοι ισχυρίζονται ακόμα πως η τουρκική μειονότητα που ζει στην Κύπρο αντιτίθεται στην ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Η τουρκική μειονότητα αποτελεί μόνο τα **17** τοις εκατόν του πληθυσμού, Και βέβαια και αν ακόμα αυτή η μειονότητα ήταν ενάντια στην ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα ή ενάντια στην αυτοδιάθεση, κανένας δεν μπορεί λογικά να ισχυριστεί πως η καταπληκτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού της Κύπρου, που αποτελεί τα **89%** του πληθυσμού, θάπρεπε να δεσμεύεται από τη θέληση της μειοψηφίας. Τα συμφέροντα της τουρκικής μειονότητας μπορούν να εξασφαλιστούν, γιατί ο ελληνικός πληθυσμός της Κύπρου αναγνωρίζει ίσα δικαιώματα για όλες της μειονότητες και ζει σε φιλικές σχέσεις μ' αυτές τις

μειονότητες.

Μόνο μια λύση του κυπριακού υπάρχει και αυτή είναι να εφαρμοστεί στην Κύπρο η αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών. Οποιαδήποτε άλλη λύση, είτε με διμερείς διαπραγματεύσεις ή ό,τι άλλο λιγότερο από την άμεση και πλήρη εθνική απελευθέρωση είναι απαράδεκτο στον κυπριακό λαό.

Κάνουμε έκκληση σ' όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ να υποστηρίξουν το δίκαιο αίτημα του κυπριακού λαού για την ένωση του με την Ελλάδα με βάση την αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών.

Για την Κ. Ε. του ΑΚΕΛ  
ΕΖΕΚΙΑΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ  
Γ. Γραμματέας